

både økonomisk og politisk har tradition for at være mindre stabile end Tyskland, gør, at euroen bliver mindre stærk end D-marken. En meningsmåling i Tyskland i foråret 2000 viste da også, at et flertal af tyskerne (58 %) tror, at euroen bliver svagere end D-marken. At Grækenland nu skal optages som euro-medlem nummer 12 fra 1. januar 2001 gør selvsagt ikke euroen til en stærkere valuta.

Den tidligere tyske kansler Kohl lovede i sin tid tyskerne, at euroen vil blive lige så stærk og stabil som D-marken. Et stort og voksende antal tyskere føler i dag med rette, at dette løfte er svigtet. Euroen har på blot 16 måneder mistet en fjerdedel af sin internationale værdi i forhold til dollars, pund og yen.

Euro-kursens fald betyder, at import til euroområdet bliver dyrere. Dét skubber hele prisniveauet og leveomkostningerne i vejret i euroland. Den faldende eurokurs fører således til en stigende inflation, som reducerer reallønnen.

17. Hensynet til de lange sigt

Fordi der kan blive lidt valutauro og måske en lidt højere rente i en kort periode efter et euronej den 28. september, skal man naturligvis ikke stemme ja. Det afgørende er selvfølgelig situationen på længere sigt.

Bortset fra lidt uro på finansmarkedet i den første tid efter et nej til euroen, vil dansk økonomi sandsynligvis udvikle sig videre i fin form. Præcis som det skete, da Danmark stemte nej til Maastrichttraktaten i 1992. Og præcis som det også skete, da Norge i 1994 stemte nej til EU-medlemskab. Alle den norske regerings advarsler dengang om kapitalflugt og økonomiske ulykker i tilfælde af et nej til EU blev gjort grundigt til skamme.

Dansk økonomi vil ikke få problemer med at stå uden for euroen.

Det ansatte amerikanske kreditvurderingsinstitut Moody's Investor Service gav i august 1999 den danske stat topkarakter med hensyn til kreditværdighed. Samtidig tilkendegav man, at selv om Danmark skulle vælge at stå uden for euroen, vil den fundamentale styrke i dansk økonomi garantere, at den danske topkarakter kan bevares.

Der vil også i fremtiden være mange mindre, selvstændige valutaer i verden, som klarer sig fint. Den islandske økonomi og islandske krone klarer sig f.eks. uden problemer. Hvorfor skulle dansk økonomi, som er 20 gange større end den islandske, så få problemer?

18. Hensynet til den økonomiske sagkundskab

De fleste nationaløkonomer både i Danmark og i udlandet er skeptiske over for euroen og den Økono-

miske og Monetære Union, ØMUen. De betegner den som et risikabelt eksperiment, der kan ramme de europæiske landes økonomi og beskæftigelse.

Da dagbladet Politiken den 25. marts 1998 spurgte danske økonomiprofessorer om deres syn på euroen, svarede to ud af tre, at Danmark enten vil være bedst stillet uden for euroen, eller at det ikke vil gøre nogen større forskel, om vi er med eller ej.

I Sverige nedsattes forud for landets optagelse i EU i 1995 en gruppe økonomiske eksperter, som skulle gøre rede for fordele og ulemper for Sverige ved at tilslutte sig euroen. Redegørelsen fra denne ekspertgruppe ("Calmfors-rapporten" fra 1996) fandt ingen overbevisende fordele for Sverige ved euroen og anbefalede en svensk "vent-og-se"-politik. Denne anbefaling har Sverige fulgt.

Den 557 sider tykke rapport fra Økonomiministeriet "Danmark og euroen" er utrolig ensidig og står i skærende kontrast til ØMU-redegørelsen i f.eks. vismandsrapporten fra foråret 1997.

DUPI-rapporten offentliggjort i begyndelsen af maj 2000 har som Økonomiministeriets rapport et meget ensidigt præg.

Den kommende vismandsrapport (sommeren 2000) vil indeholde et kapitel om euroen, som kan ventes at være mere afbalanceret og nøgternt. Det samme er tilfældet med den uvildige og af regeringen uafhængige rapport om de økonomiske konsekvenser af et ja eller nej til euroen, som fire topøkonomer forventes at udsende i slutningen af juli eller begyndelsen af august.

19. Kronen klarer sig fint som nabo til euroen

I teorien kan man forestille sig, at kronen bliver fortrængt af euroen, selv om vi stemmer nej til euroen ved folkeafstemningen den 28. september. Ingen kan selvsagt forhindre erhvervsfolk og andre i at benytte euro i stedet for kroner. Vi lever jo i et frit land. Man kan altså forestille sig, at den danske krone reelt bliver konkurreret ud af euroen på det frie marked.

Historiske erfaringer peger imidlertid ikke i dén retning. Der er mange eksempler på, at små økonomier og valutaer trives side om side med store valutaer. Således har Canada en økonomi og befolkning, som kun svarer til en tiendedel af USA's. Alligevel har Canada sin egen valuta. Østrigske schilling blev brugt i Østrig og ikke den tyske D-mark. Heller ikke danskere har benyttet D-marken som betalings- eller opsparingsmiddel i Danmark. Der er derfor ingen grund til at tro, at vi vil bruge euro, hvis kronen bevares. Det afgørende er ikke en valutas udbredelse, men tilliden til dens værdi - og den afhænger af økonomien bag valutaen.